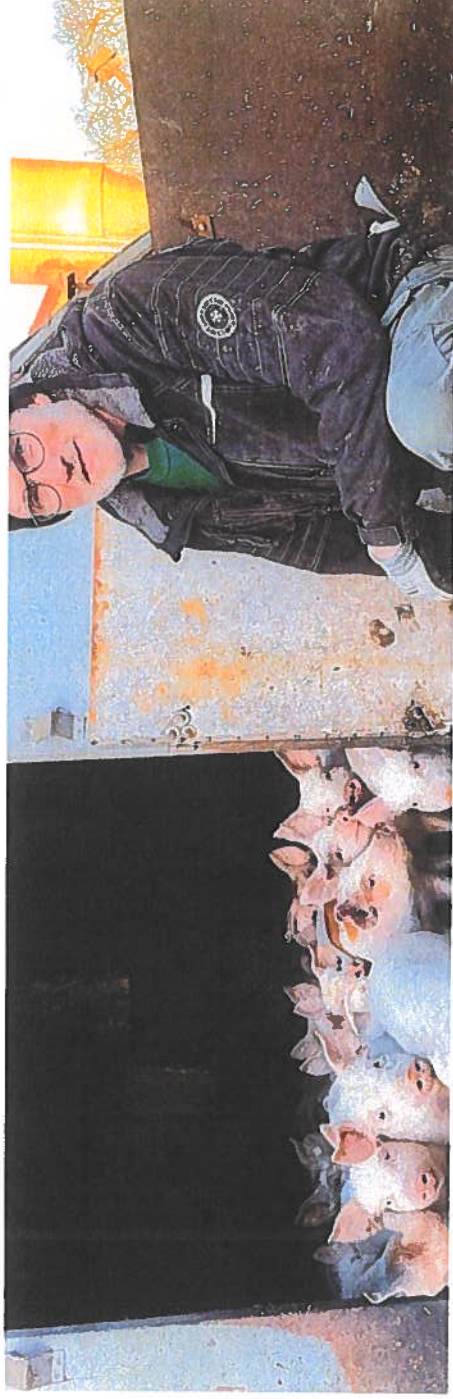

Økologisk griseproducent tester hvidløg og æbler hos sine smågrise

Frilands næstformand Nicolaj Pedersen er med i en forskningsdemonstration, der skal undersøge, om det er muligt at erstatte medicinsk zink med en foderblanding, som indeholder pulver fra hvidløg og æbler

8. February 2022

På Stenager Økologi ved Hovborg i Sydjylland er der fart over feltet hos de hundrevis af smågrise. Her medvirker en lille del af de smågrise, som netop er vænnet fra søerne, i en forskningsdemonstration. Demonstrationen skal vise, om man kan erstatte brugen af medicinsk zink med pulver af hvidløg og æble, som blandes i grisenes foder. Forhåbningen er, at man kan reducere diarree, der opstår, efter at grisene er fravænnet soen.

I dag bruges medicinsk zink til at bekæmpe diarree. Denne mulighed udfases juni 2022. Landbruget har et ønske om at udfase medicinsk zink, og der er behov for alternativer. Det

forsøger vi at forfølge, siger Martin Jensen.

Martin Jensen er seniorforsker ved Aarhus Universitet, og han har siden 2010 arbejdet med den viden, der har ført frem til demonstrationen hos Nicolaj Pedersen. Han håber, at testningen hos den økologiske landmand kan give flere svar.

Perspektiverne er, måske på sigt, at det er muligt at bruge naturlige produkter, som bliver forarbejdet til at blande i foderet for at få styr på især kolibakterier i smågrises mave-tarmsystem. Det kunne være et af ønskerne fra forskerne bag projektet, som har arbejdet med antibakterielle stoffer fra planter siden 2010. I de seneste forskningsprojekter, undersøges det om man kan bruge antibakterielle planter til at hindre diarre.

Han tilføjer, at forskningen har vist, at der i hvidløg er et stærkt antibakterielt stof, der hedder allicin, som hæmmer de sygdomsfremkaldende F18-kolibakterier. Når skånsomt tørret hvidløgpulver blandes med foderet og gives til dyrene udvikles dette stof og giver effekten i smågrisenes mave-tarmsystem. Ved at blande hvidløg med syreholdigt plantemateriale som f. eks. tørret pulver af presseresten fra æblejuice produktion, sænkes pH-værdien lidt i mave-tarmsystemet, og der opnås en endnu stærkere antibakteriel effekt af allicin fra hvidløget.

Samtidig er forhåbningen at det, ved at kombinere flere forskellige antibakterielle råvarer i pulveret, bliver sværere for bakterierne at udvikle resistens mod de antibakterielle stoffer. I forskningsundersøgelserne ved Aarhus Universitet i projektet MAFFRA II, er der indtil videre vist en gavnlig effekt i forhold til smågrisediarre.

- På sigt er der et stort ønske om at erstatte eller reducere antibiotika brug i landbruget. Brugen af antibakteriel hvidløg i kombination med sure frugt- og bærrester kan være et af mange værktøjer i værktøjskassen, der er behov for som løsning af diarreudfordringer, siger Martin Jensen.

Hos Nicolaj Pedersen er det aftalt at give 50 smågrise grundfoder tilsat det antibakterielle pulver over 14 dage. Det gentages i tre hold grise. Samtidig får andre 50 kontrol grise den samme type grundfoder, men uden tilsætning af pulver af hvidløg og æblepresserest. Grundfoderet indeholder ikke medicinsk zink eller andre diarrehæmmende stoffer, så effekten af demonstrationen bliver så tydelig som mulig.

- Vi skal som erhverv væk fra medicinsk zink, og vi skal som landmænd være med til at åbne op ved at prøve nyt, for vi er pionerer og skal gå foran. Jeg er spændt på at se, om det kan lade sig gøre at bruge pulveret i foderet og på den måde reducere diarre, som opstår, når grisene bliver fravænnet, siger Nicolaj Pedersen om sine tanker ved at medvirke i demonstrationen.

Det er endnu for tidligt at sige noget om de foreløbige resultater, da demonstrationen først er startet i januar. For landmanden ved Hovborg betyder det meget at kunne være med til at se, om arbejdet fra forskningen kan føres over i det praktiske arbejde med dyrene.

- Vi elsker at være nysgerrige og være med til at undersøge nye veje. Det er fedt, at vi kan få forskerne og universitetet helt ind omkring landbruget. Vi har som branche brug for at

finde nøglerne, så vi kan komme ud af brugen af zink, siger Nicolaj Pedersen.

Ifølge seniorforsker Martin Jensen bliver det vigtigt, at forskningen bliver til resultater, som kan bruges i erhvervet. Derfor har det været vigtigt for ham at forsøge med naturlige råvarer, hvor mængderne kan skaffes, hvis det viser sig, at der er en virkning på grisene. Samtidig understreger han, at pulveret skal produceres i industrien, ligesom prisen skal tilpasses landbruget. Det er noget af det arbejde, der venter, hvis pulveret har den ønskede effekt.

Center for Frilandsdyrs rolle i projektet er bl.a. at demonstrere resultaterne fra Aarhus Universitet i større skala som det sker hos Nicolaj Pedersen. Ifølge projektleder Marie Buus håber centeret at kunne være med til at finde alternativer til zink i foderet efter fravæning.

- Potentialet er, at der kan bruges plantepulver i foderet ved fravæning i stedet for zink i økologisk griseproduktion, siger hun.

MAFFRA II-projektet er en del af Organic RDD 4-programmet, som koordineres af ICROFS (Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarsystemer).

Projektet har fået tilskud fra GUDP (Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram) under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri